

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5445/2019
30.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Херцег адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, којег заступа Градско правобранилаштво, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4260/19 од 07.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 30.01.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4260/19 од 07.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 153/2019 од 02.10.2019. године, ставом првим изреке, одбијени су приговори апсолутне и стварне ненадлежности тог суда. Ставом другим изреке, одлучено је да се тужбени захтев усваја. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени Град Нови Сад да исплати тужиоцу АА износ од 19.079.216,64 динара са законском затезном каматом од 02.10.2019. године до исплате у року од 15 дана под претњом извршења. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да исплати тужиоцу парничне трошкове у износу од 619.805,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 4260/19 од 07.11.2019. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена и пресуда Вишег суда у Новом Саду П 153/2019 од 02.10.2019. године преиначена у побијаном делу одлуке о трошковима поступка тако што је обавеза накнаде трошкова парничног поступка снижена на износ од 564.805,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, док је у преосталом побијаном усвајајућем а непреиначеном делу тужбеног захтева жалба одбијена и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка које су у члану 407. став 1. тачка 2. ЗПП предвиђене као разлог за овај ванредни правни лек. Нису основани наводи ревизије о битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 231. став 2. и чланом 276. став 1. ЗПП, јер иста није учињена у поступку пред другостепеном судом, који је, у образложењу побијане пресуде, навео јасне и прихватљиве разлоге о неоснованости жалбених навода о пропустима првостепеног суда да изведе и оцени све предложене доказе.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у катастру непокретности уписан као власник земљишта у грађевинском подручју - катастарских працела .., .., .., .. и .. (њиве II класе), катастарске парцеле .. и .. (остало вештачки створено земљиште) све у КО ... . Планом генералне регулације насељеног места ... и Планом детаљне регулације .. у Новом Саду означене парцеле су намењене за јавну површину - улице. Све парцеле се фактички налазе у саставу улица ... (катастарска парцела ..), ... (катастарске парцеле .., .., .. и део катастарске парцеле .. у површини од 440 м²), ... (катастарска парцела ..), ... (катастарска парцела ..) и ... (катастарска парцела ..) које се налазе у насељу ... и користе се као јавне и саобраћајне површине. Тржишна вредност овог земљишта износи 7.011,84 динара по једном м².

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник Републике Србије“, број 47/03) било је прописано да је јавна површина простор утврђен планом за објекте чије је коришћење, односно изградња од општег интереса, у складу са прописима о експропријацији (јавни путеви, паркови, тргови, улице као и друге површине у складу са посебним законом). И одредбом члана 2. став 1. тачка 6. сада важећег Закона о планирању и изградњи („Службени гласник Републике Србије“, број 72/09) прописано је да је површина јавне намене простор одређен планским документом за уређење или изградњу јавних објеката или јавних површина за које се утврђује општи интерес у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и друго).

Одредбом члана 10. Закона о јавној својини („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11) поред осталог прописано је: да се добрима у општој употреби у јавној својини, у смислу тог закона, сматрају оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом - јавни путеви, јавне пруге, мост и тунел на јавном путу, прузи или улици, улице, тргови, јавни паркови, гранични прелази и друго (став 2); да свако има право да добро у општој употреби користи на начин који је ради остваривања те намене прописан законом, односно одлуком органа и правног лица којем су та добра дата на управљање (став 5); да су добра у општој употреби у својини Републике Србије, изузев путева II реда који су у својини аутономне покрајине на чијој територији се налазе као и изузев некатегорисаних путева, општинских путева и улица (које нису део аутопута или државног пута I и II реда), тргова и јавних површина, који су у својини локалне самоуправе на чијој територији се налазе (став 7).

У конкретном случају, спорно земљиште је планским актом - регулационим планом насеља ... одређено за улице и у природи јесу улице које имају своје називе. Због тога је оно, сагласно цитираним одредбама Закона о јавној својини, постало добро у општој употреби у јавној својини туженог као јединице локалне самоуправе, које као улицу свако има право да користи на начин који је ради остваривања те намене прописан законом и подзаконским актима. На тај начин извршена је „фактичка експропријација“ која настаје када се на земљишту граде путеви, инфраструктурни и други објекти у јавном интересу, иако не постоји решење о експропријацији, односно изузимању земљишта. У таквој ситуацији тужилац, као власник земљишта које је фактички приведено намени предвиђеној планским актом, не може трпети штетне последице зато што надлежни орган није спровео управни поступак и донео решење о експропријацији које би било основ за исплату накнаде.

Тужени је обвезник исплате накнаде јер се земљиште, које је у катастру непокретности и даље уписано као својина тужиоца, користи као улице - добра у општој употреби и у јавној својини, на којем тужени има право својине у складу са чланом 10. став 7. Закона о јавној својини. Висина ове накнаде, која тужиоцу припада на основу члана 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију и на основу члана 58. Устава Републике Србије, одређена је према тржишној вредности земљишта процењеној од стране пореске управе.

Имајући изложено у виду, нису основани ревизијски наводи туженог о погрешној примени материјаног права, засновани на ставу ревидента да није обвезник накнаде јер ни једном својом радњом није депоседирао тужиоца. Тужени је титулар права јавне својине на спорном земљишту које је фактички (без правноснажног решења о експропријацији, односно изузимању из поседа) претворено у добро у општој употреби - улице, а исто је за такву намену предвиђено и одговарајућим планским актом. Висина накнаде одређена је према процени пореског органа и она истовремено представља најнижу тржишну

вредност земљишта. Право тужиоца на накнаду за фактички одузету непокретну имовину не застарева.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом чланова 153. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић